

za pravice slovenskega naroda se ne dado po njem v kozji rog vgnati. In kako se obnaša v gosposki zbornici na Dunaji? Ali se je katerikrat pod Schmerlingom in zdaj oglasil za svobodo in ravnopravnost vsem narodom? Ali je katerikrat črnil besedico o sili birokratični, ki jo je šibal v pesmah svojih? Anastazij Grün, na papirji nekdanj protinik birokracije, je zdaj v dejanji nje podpornik. Za vse to nima 70 let stari mož nobenega spomina več, le kloštre preganjati in v družih enacih rečeh je še korenjak. In takega „svobodnjaka“ slavi dandanes liberalna stranka!!

Mnogovrstne novice.

* *Od groznih povodinj se je bralo ta mesec iz mnogih dežel, ki so velikansko škodo napravile na Ogerskem, Českem, Nemškem in posebno še na Francoskem, kjer po neprestanem deževanju od leta 1872 ne pomnijo, da bi bila reka Seine tako velika kakor je zdaj.*

* *Strašen vihar je 20. dne t. m. razsajal v Dubrovniku (Ragusa) v Dalmaciji, kjer je v kupljo stolne cerkve treščilo in jo razdajalo, pa tudi cerkev tako poškodovalo, da se bojé, da ne bi se deloma podrla.*

* *Nežidersko jezero (Neusiedlersee) na Ogerskem, ki je pred nekimi leti nagloma se popolnoma posušilo tako, da je bilo zadnji čas polje na njegovem mestu, je sedaj mahoma zopet jezero postalo. Ali bo jezero zopet ostalo in kako dolgo, se ve, da tega nihče sedaj še ne vé.*

* *Sila važno iznajdbo naznanja časnik „Magyar. Allam“. Tam se bere, da je jezuit Egger v Maria-scheinu iznašel mašino, po kateri se namesti sopena rabi elektrika. Ker bi vsled tega ne bilo treba oglja za železnice, mašine itd., se lahko razvidi, kako neprecenljiva bila bi ta iznajdba za obrtništvo, mašinstvo in promet sploh, ako se vresniči. Neki mašinst v Pragi je naredil že mašino po tej novi iznajdbi, ki ima železnice, parobrode in druge mašine gnati, in skušnje, ki so bile ž njo narejene, so neki prav dobro ta elektromotor potrdile. Mašina dela brez ropota s čudovito močjo in točnostjo. — Jezuit pater Egger bode v razstavo v Filadelfijo poslal svojo iznajdbo, za katero je dobil že patent.*

Deželni zbori.

Štajarski deželni zbor.

Iz tega zbora dozda ni še posebno važnega poročati; povedati pa vendar imamo, da deželni odbor, po večini nemčursk, nasvetuje na prid svoji stranki neko premembo volilnega reda; tako hoče, da bi Mariborski okraj v deželni zbor volil samo enega poslanca, Št. Lenartski in Slov. Bistriški pa tudi enega v Mariboru, potem Celjski, Vranski in Gor. Graški enega v Celju, in Laški, Šmarski in Konjiški enega tudi v Celju. Iz te moke menda zdaj še ne bode kruha. Gradec ima 4 poslance in jih hoče imeti 8 v podporo liberalcem zoper večidel konservativne kmetiške poslance. Tem nakanom nasproti bodo govorili: gg. Herman, dr. Srnec, dr. Dominkuš, dr. Vošnjak, Šnideršič in celó Mahrenberški Šmit za pomnožitev kmečkih poslancev. — Dr. Radaj, čegar volitev je deželni zbor soglasno potrdil, bode obrekovalce tožil zaradi razžaljenja časti; v to zatožbo prideta tudi Dunajska „Deutsche Zeitg.“ in pa Ljubljanski „Tagblatt“.

Deželni zbor Koroški.

V tem zboru je bila zanimiva razprava o ukazu ces. kralj. finančnega ministerstva od 21. januarja t. l., ki ponavlja prepoved, da se sol iz solin Hallskih

ne sme vpeljavati na Koroško. Zbor je soglasno sklenil, naj se deželni odbor obrne do finančnega ministerstva, da prekliče dotično prepoved. — Ta prepoved je tem bolj neslana, ker se vé, da se v kljub nji skrivé obilo Hallske soli dobiva v Celovec.

Deželni zbor Kranjski.

V 6. seji 22. dne t. m. je c. k. deželni predsednik vitez Widmann, sklicaje se na 5. sejo, v kateri je dr. Poklukar očital nerednosti, ki se prav pogostoma godijo pri izterjevanji davčnih zaostankov (glej dotično poročilo v 12. številu „Novic“), objavil sledeče: „Dr. Poklukar se je v zadnji seji pritožil, da se pri izterjevanji davkov po izvršenem potu dotični uradi ne ozirajo na določbe dvornega ukaza dné 7. aprila l. 1826, in da za nepremakljivo blago zmirom rubijo take stvari, ki spadajo med potrebščine gospodarstva (fundus instructus), katere se pa po navedenem dvornem ukazu rubiti ne smejo pri izvršbah na nepremakljivo blago. Akoravno, kakor sem že omenil zadnjič, pritožbe v takih posameznih dogodbah niso došle niti vladi, niti finančnemu vodstvu, niti okrajnim glavarstvom, vendar sem prepričan, da dr. Poklukar ne bi mogel tako za trdno očitati omenjene nerednosti, ako bi mu ne bile pozitivne take dogodbe znane. Jaz sem toraj takoj po zadnji seji uradom, katerim je izročeno izterjevanje davkov, poslal oster ukaz, da morajo pri izvršitvi takih uradnih djanj strogo postopati po postavi, da je dvorni ukaz dne 7. aprila leta 1826, po katerem je prepovedano potrebščine gospodarstva (fundus instructus) rubiti pri izvršbah na premakljivo blago, še zmirom v veljavi, in za davčne organe merodajen. Ob enem sem pa ukazal tudi ostro, naj dotični uradi v slučajih, kedar je dvomljivo, ali pripada kaka stvar k potrebščini gospodarstva ali ne, to negotovost pri vsakateri priliki smatrajo v takem smislu, ki je za dotično stranko najbolj ugoden.“

Potem so se nekatere peticije izročile dotičnim odsekom, med temi zlasti prošnja Rafolške občine za dovolitev 43% priklade in prošnja Ihanske občine zavolj znižanja davkov. Finančnemu odseku se izroči vladna predloga z načrtom pogodbe zavolj uravnave zemljiško-odveznih razmer na Kranjskem, dalje deželno-odborno poročilo o plačah uradnikov in služabnikov deželne posilne delalnice in proračun deželno-kulturnega zaklada za leto 1877. Poročilo o deželno-odbornem delovanju za l. 1875 se je razdelilo med dotične odseke. — Gledé vino- in sadjerejske šole na Slapu se je potrdil proračun za leto 1877 (potrebščina 6870 gold., zaklada 3615 gold., primanjka tedaj 3255 gold., ki je pokriti iz deželno-kulturnega zaklada), in računski sklep za l. 1875 (dohodki 6751 gold. 17½ kr., stroški 9621 gold. 31 kr., primanjkljej 2870 gold. 13½ kr., ki se je pokrili iz deželno-kulturnega zaklada, ter končno stanje premoženja 5672 gold. 55 kr.).

7. seja deželnega zbora bila je zato posebno važna, ker je dr. Bleiweis pri predlogi finančnega odseka, ki nasvetuje, naj se deželni odbor za povračilo dozda indebite plačevanih zdravstvenih stroškov obrne do c. k. ministerstva, in če bi ono ne hotelo povračila dovoliti, tožbo vloži c. k. državni sodnji, poprijel besedo, rekši, da on po vse pritrjuje odsekovega predlogu, da pa od finančnega odseka nasvetovano sredstvo je le paliativno, treba pa je iskati radikalne pomoči zoper krivice, ki se deželam tudi v družih slučajih godijo po sklepih vladnih; on memo družih navaja le dva flagrantna primerljeja, ki spadata tudi v vrsto zdravstvenih zadev, in na to v daljem govoru pripnè kritiko cele zadnje vladne sisteme, pogubivne nasledke dva-